

OKWU AHỤ GHỌRỌ MMADỤ

Jọn 1:1-34

IHEÒMỤMỤ 27 - Nke Ndị okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ekèrè ihe nile site n’aka-Ya; ekègh kwa otù ihe ọ bula nke ekèworo ma Ọ nọgh Ya” (Jọn 1:3).

I Okwu Ahụ ná Mmalite nke Òkikè

1. Tutu ekeè ụwa, Okwu ahụ dīrīj; n’ihi na okwu ahụ bụ Chineke ebighịebi, Jọn 1:1; 17:5; 1 Jọn 1:1; 5:7; Nkpughe 19:13
2. Okwu ahụ na Chineke dīrīj mgbe ekèrè Eluigwe na ụwa, Jọn 1:2; Ndi Hibru 1:1, 2
3. Okwu ahụ bụ Onyeòkikè nke ihe niile ekèrèkè, ihe anaahụ anyan na ihe anaadighi ahụ anyan, Jọn 1:3; Ndi Kọlọsi 1:16; Ndi Rom 1:20

II Okwu ahụ Ndụ na Ìhè nke Ụmụmmadụ

1. Ìhè nke mmadụ nwuru nime mmụọ nke ọchịchiri, ma ọchịchiri ekpuchighi kwa ya, Jọn 1:4, 5; 3:19; 1 Jọn 1:5, 6; 2 Timoti 1:10
2. Ijéozī nke Jọn Onyeowummiri bụ igbara Ìhè ahụ àmà, Jọn 1:6-8; Aisaia 40:3-5
3. Okwu ahụ bụ ezi Ìhè ahụ, nke náenye mmadụ ọ bula náabija nime ụwa ìhè, Jọn 1:9; 8:12; Matiu 4:16

III Emere Ka Okwu Ahụ Ghọọ Mmadụ Mgbe Amụrụ Jisọs

1. Ọ nọ nime ụwa nke O kèrè, ma ọbuná ndi nkeaka Ya amataghī Ya, Jọn 1:10, 11; Matiu 1:23; Aisaia 1:3; Ndi Efesos 4:18
2. Ma ndi kwere na Ya ka amurū ọzọ, ewee mee ka ha ghọọ umu nke Chineke, Jọn 1:12, 13; 3:3; Ndi Filipai 2:15; 1 Jọn 3:1
3. Emere ka Okwu ahụ ghọọ mmadụ mgbe ndi mmụọzi kwuputara òmumụ Ya na Betlehem, Jọn 1:14; Matiu 1:23; Luke 2:10, 11

IV Igbaàmà Jọn Banyere Okwu Ahụ Ghọrọ Mmadụ

1. Onye ahụ nke bīara mgbe Jọn bīasiri ghọrọ onye ahụ buru ya ụzọ, n’ihi na Ọ bụ onye mbụ n’ebe ọ nọ, Jọn 1:15; 3:30
2. Moses bụ onye esitere n’aka ya nye iwu Chineke, ma Jisọs Kraist bụ Onye náenye Ndụ, Jọn 1:16, 17; 11:25; I Ndi Kọrint 15:45
3. Okwu ahụ bụ mkpughe nke Chineke nye mmadụ --- ezi onyinyo nke ụdī Ya, Jọn 1:18; 14:9; Ndi Hibru 1:3

V Igbaàmà Nke Jọn Nye Ndị Ju

1. Njuputa ha: Gī onwe-gī bụ Kraist ahụ? Elaija? Onyeamuma ahụ? Jọn 1:19-22; Malakai 4:5, 6
2. Ngopu Jọn na mkwuputa ya: “Mu onwem bu olu otù onye nēti nkpu n’ohia,” Jọn 1:23; Luk 1:17; 16:16
3. Igbaàmà nke Jọn na ya onwe-ya na eji mmiri awummiri ma Kraist na eji Mmụọ Nsọ awummiri, Jọn 1:24-28; Matiu 3:11

VI Igbaàmà Jọn Banyere Ọwụwummiri Nke Jisọs

1. Igbaàmà ya mgbe Jisọs bīara: “Le, Nwa-aturu Chineke Nke nēbupu nmehie nke uwa,” Jọn 1:29-31; Matiu 1:21
2. Na ọwụwummiri nke Jisọs Jọn huru Mmụọ Nsọ ka Ọ na efedata dīka nduru, Jọn 1:32, 33; Aisaia 61:1; Luk 4:18-21
3. Ebe ebworo ụzọ mee ka Jọn mara nke a, Jọn gbaraàmà na Jisọs bụ Ọkpara Chineke, Jọn 1:34; Ndi Hibru 7:3

NKỌWA DỊ ICHEICHE

Amatara Ozioma nke Jọn n’ihi idī mfé nke asusu ya, ma n’ebe a nime isiokwu nke eji meghee ya, onye ahụ náeso ụzọ Jisọs nke ahuru n’anya, náadabere kwa n’obi nke Onyenweya, náeduru gī garue idielu na idiomimi niile dī nime Kraist bụ ihe dī itun’anya nye obi nke mmadụ.

“Na mbu ka Okwu ahu dīri, Okwu ahu na Chineke di-kwa-ra, Okwu ahu buru kwa Chineke.” Nwa ọhụ Ahụ Onye amurū n’ulo anumanu nke Betlehem n’abalī ahụ anaapughī ichezọ, onye toruru mmadụ, Onye ya na Jọn na ndiozọ ndi náeso ụzọ Ya soro jekọọ ijè, kwurita kwa okwu --- onye Galili nke a, Ọkpara nke onye ọkwa nkà --- tutu mmalite oge, tutu Eluigwe na ụwa adi, Ya na Chineke nori. Ọ bụ Chineke! Ọ bụ Onye esitere n’ike nke okwuonụ Ya kee ụwa na ihe niile dī nime ya. Okokoosisi niile, ugwuntà na ugwu niile, osimiri na alaakoro bụ ọlụ niile nke akaYa. N’ebe dīkariri elu karja anyanwu, onwa, na kpakpando ka Ọ nọ n’ocheeze nime ebube nke Ya na

Nna naenwekọ (Jọn 17:5). Ma oge ruru mgbe Ọ rapurọ ocheeze ahụ. Gịnị mere O ji rapụ ya? Ka O wee rịdata n'ụwa ahụhụ nke a n'ihị nzọputa nke mmadụ furuefu --- o nweghị iheozọ O ji mee nke a. "Nwa nke madu biara ichọ na izọputa ihe nke furu." "Ọ bu ezie na Ọ bu ọgaranya, ma Ọ ghọrọ ogbenye n'ihị unu, ka unu onwe-unu we were ogbenye-Ya ghọ ndi-ọgaranya."

Ihe a akporọ **Okwu** nke dị n'isiokwu a ka atughariri site na nkọwa anaakpọ **Logos** bu nke nwere nkọwa di omimi karịa okwu nke mbu ahụ. **Logos** putara nkọwa karịa okwu ekwuruekwu n'onu maobu nke edereede. Ma otu o di, o dighi ndahie di n'otu Jon ji were mkpurukwu a dee akwukwo ya. O dighi kwa onyeozo o naekwu ihe banyere ya ma o bughị Jisọs Kraist (Jọn 1:14). Okpara Chineke ebighiebi (Jọn 17:5), onye nke abuo nime Atonimeotu ahụ (1 Jọn 5:7).

Ndjamuma niile nke mgbe ochie kwusara ozi nke Chineke, ma Jisọs Kraist jiri ihe kariri ozi bia. Jọn 3:16 bu ihe ayi maara nke oma: "N'ihị na Chineke huru uwa n'anya otu a, na O nyere obuna Okpara O muru nani Ya, ka onye o bula nke kwere na Ya we ghara ila n'iyi, kama ka o nwe ndu ebigh-ebi." Otu onyemkwusa njeharị sikwara, "Ezi ozi ihu-n'anya nke Chineke nye uwa nka bu Okpara O muru nani Ya!" Anyi puru isi na Ya onwe-Ya burij **Ozi ahụ** nke ndjamuma ziri, n'ihị na ha niile, site na Moses gaa n'iru, naatu Ya aka. Obuna nnaanyi ochie bu Abraham ka enwere ike igunye n'onugugu ha, n'ihị na Onyenweanyi kwuru banyere ya si: "Obi toro nna-unu Abraham utọ nke uku ihu ubochim; o we hu ya, **nuri kwa onu.**" **Isi-okwu** di ukwu jikotara Iwu ahụ, Ndjamuma na Abụ Oma bu Mesaia ahụ nke naabia. Pọl Onyeozu kwukwara okwu banyere ubochi Ya: "Chineke, mgbe O gwarari nna-ayi-ha okwu n'oge ochie nime ndi-amuma n'iberibe-akwukwo di iche iche na n'uzo di iche iche, O gwara ayi okwu n'ogwugwu ubochi ndia nime Okpara, onye O doro onye-nketa nke ihe nile, Onye O site-kwa-ra n'aka-Ya me uwa nile," (Ndi Hibru 1:1, 2). Jisọs Kraist bu Ozi Chineke nye uwa nke a, **Logos** ahụ bu Onye Jon dere ihe banyere Ya. Chineke nyekwara anyi iwu ifanti n'Okwu Ya: "Onye a bu Okparam M'huru n'anya, onye-ihē-Ya dim ezi-nma nurunu Okwu-Ya."

Jisọs Kraist bu kwa **Ndu ahụ**. "Nime Ya ka ndu diri, ndu ahu buru kwa Ihe nke madu" (Jọn 1:4). Jisọs sirij Tomas onye nwere obiabuo, "Mu onwem bu uzo, na ezi-okwu na ndu." O sikwara Mata onye no n'iru-uju n'ihị onwu nwa-nne-ya, "Mu onwem bu nbilite-n'onwu na ndu: onye nekwere na Mu, obuna ma asi na o nwuru anwu, o gadi ndu ozo." O gwara igwe mmadu ahụ si, "N'ezie, n'ezie, asim unu, onye nānu okwum, nke nekwere kwa onye ziterem, o nwere ndu ebigh-ebi, o biagh kwa n'ikpe, kama o sitewo n'onwu ba na ndu."

Jisọs Kraist bjara n'ụwa nke a iweta ihe kariri okupke, ihe kariri iwu nke ozizi, ihe kariri uzo esi ebi ndu dika OnyeKraist. Karisia ihe niile ndia O bjara ichē Onweya dika aja achuru n'ihị mmehie, ka umummadu wee site na Ya nwe **Ndu**, wee nwebiga kwa ya okē. Ozizi niile nke Jisọs di ocha di kwa nsọ, nāeme ka akon'uche nke mmadu niile kwenye eziokwu ahụ. Ukpuru niile o toro nke ibi ndu dika OnyeKraist di elu, naakwagide kwa akonauche ikwenye na otu a ka umummadu kwesiri ibi ndu. Ma o dighi ozizi o bula, maobu ukpuru nke NdiKraist, maobu omume kwesiri iji bie ndu nke aropotara, nke puru ime ka onye nwuworori nime njehie na mmehie di icheiche di ndu ozo. Ihe umummadu choro bu Kraist Onye bu **Mbiliten'onwu na Ndu** ahụ. **Logos** ahụ Onye Ya na Chineke, norij, Onye bu kwa Chineke.

AJUJU DI ICHEICHE

1. Onye ka Jon naekwu banyere Ya mgbe o sirij, "Na mbu ka Okwu ahu diri"?
2. Olee amakwu n'isi iheogugu a nke kwara onye o naekwu banyere ya?
3. Olee amakwu nke akwukwo ndiozo Jon dere o ji rutu eziokwu a di ebube aka?
4. Gini bu isiokwu nke ndjamuma nke Agbaochie?
5. Gini ka Iwu ahụ, Ndjamuma na Abụ Oma naatuka?
6. Gini bu ihe di iche n'etiti ijiozi Moses na nke Kraist nye uwa nke a?
7. Mgbe Jon sirij "Okwu ahu we gho anu-aru," onye ka o naekwu banyere ya? Olee kwa okē ubochi nke okwu a naatuka?
8. Mgbe kpughesiri na Jisọs Kraist bu Okwu ahụ, olee okē eziokwu niiozo nke Jon kpughere n'ebe a banyere Onye Jisọs Kraist bu Okwu ahụ?
9. Onye ka Jon naekwu banyere ya mgbe o sirij "Ekere ihe nile site n'aka-Ya"?
10. Kwue ebe abuo ozo nime Akwukwonso ndi naakwagide na "Ekere ihe nile site n'aka-Ya."
11. Gini bu ijiozi nke Jon onye owummiri ma eji ya tunyere Jisọs Kraist?
12. Kwue otu okwu nke Jon onyeowummiri kwuru nke naegosiputa na Jisọs bjara ichē onweYa dika aja.